

12. 8. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové oznamovací povinnosti lékařů dle zákona o zbraních

Ve Sbírce byl publikován zákon č. [229/2016](#) Sb., kterým se mění zákon č. [119/2002](#) Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních). Kromě řady souvisejících práv a povinností týkajících se této oblasti novela s účinností od 6. srpna 2016 zavádí pro lékaře nový druh oznamovací povinnosti, který je rozebrán v textu tohoto článku.[1]

Novela zákona o zbraních č. [229/2016](#) Sb. vkládá do zákonného textu zcela nový § 20a, který stanoví následující:

(1) Každý lékař, který v rámci poskytování zdravotních služeb zjistí nebo nabude důvodné podezření, že pacient trpí nemocí, vadou nebo stavem, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost podle tohoto zákona, je oprávněn u příslušného útvaru policie ověřit, zda je taková osoba držitelem zbrojního průkazu; příslušný útvar policie tyto údaje lékaři sdělí bez zbytečného odkladu. V případě zjištění, že taková osoba je držitelem zbrojního průkazu, lékař podle věty první oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu poskytovateli zdravotních služeb příslušnému k vydání posudku o zdravotní způsobilosti, pokud je mu znám.

(2) V případě, že lékař podle odstavce 1 zjistí u pacienta, který je držitelem zbrojního průkazu, pokud je mu tato skutečnost známa, změnu zdravotního stavu, která může představovat v souvislosti s nahládním se zbraní přímé ohrožení života nebo zdraví, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu poskytovateli zdravotních služeb příslušnému k vydání posudku o zdravotní způsobilosti, pokud je mu znám, a uvědomí policii. Příslušný útvar policie po oznámení skutečností podle věty první postupuje podle odstavce 3.[2]

Ust. § 20a odst. 1 a 2 jsou obsahově podobná již bezmála pět let účinnému ust. § 89a zákona č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu, které zavedlo také poměrně široce definovanou oznamovací povinnost lékařů co do změny zdravotní způsobilosti držitelů řidičského průkazu, a to vůči obecním úřadům.[3] A stejně jako oznamovací povinnost v oblasti zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel i aktuální novela zákona o zbraních může přinést některé aplikační problémy či otázky.[4]

Ust. § 20a odst. 1 zákona o zbraních upravuje situaci, kdy lékař v souvislosti s poskytnutím zdravotní péče zjistí či nabude důvodné podezření, že pacient trpí příslušnou nemocí/vadou/stavem, které vylučují způsobilost k držení zbrojního průkazu.[5] V takovém případě lékař může ověřit u policie, zda pacient má zbrojní průkaz. Pokud je policií sděleno, že pacient je držitelem zbrojního průkazu, musí lékař tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit příslušnému poskytovateli zdravotních služeb, je-li mu znám (policii už nikoliv).

Druhý odstavec stejného ustanovení pak již striktněji stanoví, že pokud je lékaři známo, že pacient drží zbrojní průkaz a zároveň lékař zjistí změnu zdravotního stavu, která může znamenat v souvislosti s držením zbraně přímé ohrožení života nebo zdraví, lékař o této změně zdravotního stavu povinně bez zbytečného odkladu informuje jak příslušného poskytovatele zdravotních služeb, je-li mu znám, tak zároveň uvědomí policii. Zákon nespécifikuje, jaký útvar policie má být informován, lze tedy vycházet z toho, že půjde o útvar dle místa, kde lékař poskytuje související zdravotní služby. Nesplnění oznamovací povinnosti vůči příslušnému poskytovateli zdravotních služeb nebo policii

uložené dle § 20a odst. 2 zákona o zbraních je přestupkem lékaře, za který může být uložena pokuta do 20.000,- Kč.[6]

Obecně představuje § 20a odst. 1 a 2 zákona o zbraních průlom do povinné mlčenlivosti uložené v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, tzn., ustanovení ukládá lékařům splnění dané oznamovací povinnosti a sdělení souvisejících údajů o zdravotním stavu vymezeným osobám bez ohledu na vůli pacienta.[7] Nová oznamovací povinnost dle zákona o zbraních se vztahuje na všechny lékaře, není tedy rozhodná jejich odbornost, resp. specializace stejně jako není rozhodný druh poskytované zdravotní péče (např. neodkladná, posudková, preventivní apod.) ani její forma (např. lůžková, ambulantní), při níž lékař příslušné okolnosti zjistí. Dle zákona postačuje, že okolnost je zjištěna „každým lékařem“, a to „v rámci poskytování zdravotních služeb“.[8]

Z ustanovení § 20a odst. 2 zákona o zbraních však nelze dovodit, že by lékař, pokud mu není známo, že pacient má zbrojní průkaz, musel vždy aktivně držení tohoto průkazu zjišťovat, např. cílenými dotazy na pacienta či jinak.[9] Daná otázka, tj. jak obsáhle lékař musí „pátrat“, zda je pacient držitelem zbrojního průkazu, je přitom ohledně rozebíraného ustanovení patrně nejproblematictější.[10] Ze znění § 20a odst. 2 zákona o zbraních přitom vyplývá, že splnění oznamovací povinnosti přijde na řadu skutečně jen tehdy, pokud lékař držení zbrojního průkazu sám zjistí z jemu dostupných podkladů, tj. zejména zdravotnické dokumentace, kterou má bezprostředně k dispozici, nebo údajů sdělených mu samotným pacientem či jinými osobami v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. Pokud dostupné podklady příslušnou informaci neobsahují a není žádný jiný věcný důvod se domnívat, že pacient drží zbrojní průkaz, nemusí být daná okolnost lékařem zjišťována.

Lékařům lze konečně doporučit, pokud oznamovací povinnost realizují, aby její splnění zaznamenali do zdravotnické dokumentace, popř. uchovali doklad o odeslání příslušného oznámení. Záznam v dokumentaci by měl obsahovat zejména kdy, jak a komu bylo oznámení učiněno, resp. co oznámení obsahovalo. Předávány by pak měly být jen ty údaje, které jsou nezbytné pro splnění oznamovací povinnosti, je tedy případně možné spolu s oznámením předat i kopii lékařské zprávy z vyšetření, v rámci něhož byla příslušná okolnost podstatná z pohledu držení zbrojního průkazu zjištěna.

JUDr. Mgr. Pavel Uherek,

právní oddělení Krajské nemocnice T. Bati, a. s., Zlín

e-mail: uherek@bnzlin.cz

[1] Změna právní úpravy je zřejmou reakcí na některé události z poslední doby, ke kterým v ČR došlo, a snahou zákonodárce legislativními prostředky přijmout přísnější preventivní opatření co do držení zbraní (srov. také důvodovou zprávu k novele, která v této souvislosti zmiňuje tragédii v Uherském Brodě. Touto je dle důvodové zprávy obhajováno i zavedení nového § 20a zákona o zbraních popisovaného v tomto textu - viz sněmovní tisk č. 677/0 - on line text, dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#)).

[2] Dále § 20a zákona o zbraních obsahuje odst. 3 a 4, dle nichž platí, že:

Existuje-li důvodné podezření, že u držitele zbrojního průkazu došlo ke změně zdravotního stavu, která by mohla mít za následek ztrátu jeho zdravotní způsobilosti, může příslušný útvar policie vyzvat držitele zbrojního průkazu, aby se dostavil ke svému posuzujícímu lékaři a podrobil se lékařské prohlídce. O výzvě podle věty první příslušný útvar policie bez zbytečného odkladu informuje posuzujícího lékaře a sdělí mu důvody důvodného podezření. Držitel zbrojního průkazu je

povinen se nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne oznámení výzvy podle věty první podrobit lékařské prohlídce u posuzujícího lékaře a předložit příslušnému útvaru policie nový posudek o zdravotní způsobilosti bez zbytečného odkladu po jeho převzetí. Posuzující lékař a lékař se specializací v příslušném oboru zajišťující další potřebná odborná vyšetření jsou povinni lékařskou prohlídku provést a zajistit odborná vyšetření u určeného poskytovatele bez zbytečného odkladu poté, kdy se držitel zbrojního průkazu k posuzujícímu lékaři poprvé dostavil. Pokud se držitel zbrojního průkazu k lékařské prohlídce nedostaví nebo se jí odmítne podrobit, posuzující lékař tuto skutečnost oznámí bez zbytečného odkladu příslušnému útvaru policie.

Posuzující lékař, který u držitele zbrojního průkazu zjistí změnu zdravotního stavu, která vylučuje nebo omezuje zdravotní způsobilost podle tohoto zákona, je povinen nový posudek o zdravotní způsobilosti zaslat bez zbytečného odkladu příslušnému útvaru policie; u držitele zbrojního průkazu skupiny D je poskytovatel pracovnělékařských služeb povinen také informovat bez zbytečného odkladu zaměstnavatele držitele zbrojního průkazu skupiny D. V případě, že si posuzující lékař před vydáním nového posudku o zdravotní způsobilosti vyžádá provedení dalších potřebných odborných vyšetření, uvědomí o této skutečnosti příslušný útvar policie a uvede, zda u držitele zbrojního průkazu existuje podezření na změnu zdravotního stavu, která může představovat v souvislosti s nakládáním se zbraní přímé ohrožení života nebo zdraví.

[3] Ust. § 89a zákona o silničním provozu stanoví, že lékař, který zjistí, že žadatel o řídicí oprávnění nebo držitel řídicího oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo není zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řídicí oprávnění nebo držitele řídicího oprávnění. Do „silničního“ zákona bylo toto ustanovení vloženo jeho novelou č. [297/2011](#) Sb., a to s účinností od 1. 1. 2012.

[4] K výkladu § 89a silničního zákona srov. např. Máca, Miloš: Lékař je nově povinen oznámit změny zdravotního stavu řidiče. *Tempus Medicorum*, ročník 2012, číslo 1, s. 34 nebo Uherek, Pavel. 2014. Povinná mlčenlivost v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. Praha: Wolters Kluwer, s. 162.

[5] Seznam těchto nemocí stanoví vyhláška č. [493/2002](#) Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárníčky první pomoci provozovatele střelnice.

[6] § 76b odst. 5 a 7 zákona o zbraních ve znění zákona č. [229/2016](#) Sb. Stejně tak jsou za přestupky lékaře dle novelizovaného znění považovány i porušení povinností dle § 20a odst. 3 a 4 zákona o zbraních. Úprava sankcí za nesplnění oznamovací povinnosti dle § 20a odst. 2 zákona o zbraních je přitom odlišná od zmíněného § 89a zákona o silničním provozu, kdy samotný silniční zákon žádný správněprávní postih lékaře za nedodržení § 89a nepředpokládá.

[7] Srov. § 51 odst. 2 písm. c) zákona č. [372/2011](#) Sb., o zdravotních službách.

[8] Na nelékařské zdravotnické pracovníky tedy daná oznamovací povinnost nedopadá.

[9] Viz text § 20a odst. 2 zákona o zbraních: je-li mu tato skutečnost známa....

[10] Obdobně byla/je řešena i souvislosti s § 89a zákona o silničním provozu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v](#)

Česku?

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)